

דבר העורך הראשי

למה לכתוב כתיבה מדעית?

מונחים שנכנסו לאחרונה לתקשורת, אך מוכרים לחיל הרפואה מיום היווסדו – היגיינה, ברה"צ, חקירה אפידמיולוגית, מחלות אנדמיות ואפידמיות (ראו מאמרים על פשפשי מיטה ועל התפרצות חזרת בגיליון זה) – כל אלו הישגים ועולמות תוכן שהתרגלנו אליהם, הנראים לנו מוכרים וברורים מאליהם. אך מה שלנו ברור ומוכר, לא תמיד מוכר לעולם. ממש כשם שקיום מערך בריאות ציבורית וקופות חולים המסוגל לחסן מיליונים בזמן קצר, הינו כעת כפלא בקרב העמים.

יש הרבה מה לחדש, והרבה מה לכתוב.

צריך לשבת ולכתוב.

אז למה דווקא ל-JIMM?

- בגלל הדגש על הרפואה הצבאית במגוון תחומיה.
- בגלל הפתיחות לקבל מאמרים מעולמות תוכן שונים, ובלבד שהם נוגעים לעשייה בחיל הרפואה.
- בגלל שמוטב לעשות את הצעדים הראשונים בעולם הרפואה האקדמית בעברית.
- בגלל שהעיתון מקבל כעת גם מאמרים באנגלית.
- בגלל שקיים סיכוי טוב לקבלת מאמרים איכותיים ואחוז דחיית המאמרים (rejection) הינו נמוך.
- בזכות ההכרה המדעית והעובדה כי המאמרים מוכרים לקידום אקדמי בארץ ובחו"ל.

ומי יעזור לי, מניין יבוא עזרי?

מפקדי הרפואה שלכם, בכל הדרגות, כולל מפקדי הרפואה הפיקודיים (מר"פים) ישמחו לעזור.

ענף אקדמיה, מנהלת המחקר והמועצה המדעית של חר"פ, בראשות אל"ם ד"ר שחר שפירא וסא"ל פרופ' גלעד טוויג, יוכלו לנתב אתכם ולתרום לכם מניסיונם הרב בכתיבה מדעית.

חברי מערכת ה-JIMM ישמחו לעזור.

גם אני אשמח לעזור לכל פונה.

כתבו אליי למייל: drleiba@gmail.com

או למייל העיתון שלנו: JIMM.editor.mail@gmail.com

בברכת בריאות לכם ולמטופליכם,

וכתיבה פורייה.

פרופ' עדי לייבה,

עורך ראשי, עיתון "הרפואה הצבאית" – JIMM

הכתיבה המדעית הינה חלק מאורח חיים רפואי הקרוי "רפואה אקדמית" – "Academic Medicine". רופאים הבוחרים במסלול זה הינם – כך הוכח מעבר לכל ספק – סקרנים יותר, שאפתניים יותר, מאושרים יותר ושחוקים פחות. כל זאת מבלי לפגום כלל בטיפול בחולה, בפצוע, בחייל או בחיילת, באשר הם ראשית כל הצירים ועיקר העיקרים ברפואה. ניתן, ואף רצוי, לגוון את העשייה המקצועית בכתיבת מאמר, בביצוע מחקר, במתן הרצאה, בהוראה לרופאים זוטרים, בכנס מקצועי, הכנת תקציר להצגה בפוסטר, במעורבות באוניברסיטה, וכן בהשתלבות במסלול "צמרת". מגדל השן האקדמי, אף שבתחילה הינו מרתיע, טומן בתוכו ברכה רבה וסיפוק רב.

מדוע לעסוק בכתיבה ברפואה צבאית, מדוע לא לכתוב בתחומי רפואה אחרים?

כי יש לנו סיפור לספר.

לא לחינם ישראל נמצאת במקום החמישי בעולם בפרסומים ברפואה צבאית (ראו את ה"קפסולה" של עמית רימון ויובל חביב מ"צמרת", בעמודים 26-27 בגיליון זה). אגב, בין השנים 1988-1997, ישראל הייתה במקום השני בכתיבה מדעית ברפואה צבאית, אחרי ארה"ב. ירדנו מעט, נעלה שוב!

הסיפור הזה אשר אנו מספרים, צריך להיכתב בצורה מדעית יבשה, ולא כסיפור פרוזאי, או כשירה לירית.

יש להקדיש לו מחשבה וזמן, לעבוד על פי ההנחיות למחברים, לכתוב רקע מדעי קצר וענייני, השערת מחקר, שיטות מדויקות וכן תוצאות ומסקנות. בהיקף פשוט וקולח.

הקושי הכי גדול בכתיבה אינו בעיצוב הטבלאות, בכתיבת מראי המקום (references) או בניסוח מגבלות המחקר (limitations) בסעיף הדיון (discussion). הקושי הגדול ביותר הוא לעבור את מחסום הכחד, את המחשבה שאומרת "אין לי משהו מיוחד לומר, הסיפור שאני רוצה לספר הוא סיפור רגיל וסתמי", ולהבין שיש לנו, אנשי חיל הרפואה, הרבה מה לספר וללמד.

כיצד נוצרת מחלקה צבאית המתחברת באופן מעורר הערצה עם עבודת הצוותים האזרחיים בתוך בית חולים אזרחי? במהירות, ביעילות וללא בירוקרטיה עודפת (ראו דבר העורך האורח, פרופ' גלעד טוויג והמאמרים המובאים בגיליון זה אודות מבצע "שבט אחים").

כיצד רפואת פיקוד העורף משתלבת באופן הרמוני (בדרך כלל) עם האגף לשעת חירום במשרד הבריאות, עם מד"א ושאר ארגוני ההצלה?

כיצד מעורב קרפ"ר בחירום בוויסות פצועים בין בתי חולים? כיצד לטפל בתסמונות דחק חדות ומאוחרות? כיצד למנוע מקרי התאבדות? כיצד לנצל את הטכנולוגיה לטובת בריאות הנפש?